

Uchwała Nr SO-16/0954/251/2024

**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 26 kwietnia 2024 roku**

**w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Wągrowiec za 2023 rok
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Bekala

Członkowie: Katarzyna Gableta

Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Wągrowiec sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Wągrowiec za 2023 rok oraz informacja o stanie mienia Gminy, przedłożone tut. Izbie w dniu 29 marca 2024 r.

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wągrowiec na lata 2023-2035 (po zmianach) oraz sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za rok 2023.

I. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania oraz część tabelaryczną.

1. W części opisowej sprawozdania Wójt zawarł informacje o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach budżetu w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej. Wskazał stan zaległości w podatkach i opłatach oraz niepodatkowych dochodach budżetu Gminy, a także czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Podał dane o skutkach obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień, umorzenia zaległości podatkowych oraz rozłożenia na raty i odroczenia terminów płatności podatków. Poinformował o zobowiązaniach niewymagalnych. Omówił przychody i rozchody budżetu. Przedstawił realizację zadań inwestycyjnych oraz wskazał dotacje udzielone z budżetu Gminy. Podał informacje o dochodach i wydatkach przewidzianych ustawą Prawo ochrony środowiska, a także o dochodach z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatkach związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i zwalczaniem narkomanii. Przedstawił środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym otrzymane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, a także wydatki nimi finansowane. Wskazał środki z Funduszu

Pomocy oraz finansowane nimi wydatki na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Poinformował o przychodach i kosztach Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Wągrowcu.

2. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono:

- dochody i wydatki, w szczególności zgodnej z uchwałą budżetową;
- przychody i rozchody budżetu;
- wydatki majątkowe;
- dotacje udzielone z budżetu Gminy;
- dochody i wydatki przewidziane ustawą Prawo ochrony środowiska;
- dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatki związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i zwalczaniem narkomanii;
- należności pozostałe do zapłaty, w tym: wymagalne oraz odsetki;
- zobowiązania, w tym wymagalne;
- skutki finansowe dla budżetu udzielonych ulg, umorzeń i odroczeń oraz skutki obniżenia przez Radę Gminy maksymalnych stawek podatkowych.

3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, za wyjątkiem zmian w planie wydatków na realizację:

- zadania pn. „Poprawa dostępności architektonicznej i komunikacyjno - informacyjnej Urzędu Gminy Wągrowiec, Gmina Wągrowiec”;
- zadania pn. „Modernizacja boiska rekreacyjnego w Łeknie”.

Z analizy uchwały budżetowej na 2023 rok wynika, że Rada Gminy Wągrowiec zaplanowała w budżecie roku 2023 wydatki na realizację ww. zadań odpowiednio: uchwałą Nr LX/538/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. (zadanie pn. „Poprawa dostępności architektonicznej i komunikacyjno - informacyjnej Urzędu Gminy Wągrowiec, Gmina Wągrowiec”) oraz uchwałą Nr LXIII/563/2023 z dnia 30 marca 2023 r. (zadanie pn. „Modernizacja boiska rekreacyjnego w Łeknie”). Następnie były dokonywane zmiany w wydatkach zaplanowanych na realizację tych zadań uchwałami Rady Gminy Wągrowiec: Nr LXIX/608/2023 z dnia 28 września 2023 r., Nr LXXII/636/2023 z dnia 29 listopada 2023 r. (zadanie pn. „Poprawa dostępności architektonicznej i komunikacyjno - informacyjnej Urzędu Gminy Wągrowiec, Gmina Wągrowiec”) oraz Nr LXXI/628/2023 z dnia 8 listopada 2023 r. (zadanie pn. „Modernizacja boiska rekreacyjnego w Łeknie”).

4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Wągrowiec za rok 2023 został wykonany z deficytem w wysokości 4.741.454,51 zł (przy planowanym deficycie

budżetu w kwocie 11.983.486,46 zł), bowiem:

- a) dochody zrealizowano w wysokości 78.659.181,17 zł, co stanowi 98,98% planu, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 65.063.377,21 zł, co stanowi 98,77% planu,
 - dochody majątkowe w kwocie 13.595.803,96 zł, co stanowi 100,00% planu;
- b) wydatki zrealizowano w wysokości 83.400.635,68 zł, co stanowi 91,19% planu, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 60.160.389,99 zł, co stanowi 91,38% planu,
 - wydatki majątkowe w kwocie 23.240.245,69 zł, co stanowi 90,71% planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody budżetu w łącznej wysokości 17.867.859,70 zł, w tym: uzyskała przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych w kwocie 40.000,00 zł (100,00% planu), zaciągnęła pożyczkę na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej z przeznaczeniem na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Budowa i przebudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Łekno, gmina Wągrowiec” w kwocie 210.415,00 zł (100,00% planu) oraz kredyt długoterminowy na rynku krajowym w kwocie 6.000.000,00 zł (100,00% planu), a także dysponowała niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.544.282,86 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2023 w kwocie 1.342.603,89 zł oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 10.073.161,84 zł, które w całości zostały zaangażowane w finansowanie budżetu roku 2023.

Rozchody budżetu zrealizowano w łącznej wysokości 2.294.352,27 zł, z tego z tytułu: spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów w kwocie 2.039.565,27 zł (100,00% planu) oraz udzielonych pożyczek i kredytów w kwocie 254.787,00 zł. Ponadto planowano rozchody z tytułu przelewów na rachunki lokat w kwocie 3.388.342,00 zł.

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

3. Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku wynika, że zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosło 16.632.047,65 zł, co stanowi 21,14% wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 należności na koniec 2023 roku wynosiły 5.454.240,18 zł, w tym zaległości – 4.525.248,72 zł. Wójt w sprawozdaniu omówił ww. zaległości oraz poinformował, że „*W stosunku do wszystkich zalegających prowadzone są postępowania egzekucyjne poprzez wysyłanie upomnień, wezwań do zapłaty, kierowanie tytułów wykonawczych do Urzędów Skarbowych i wpisów na hipotekę.*” (str. 138). Wielość zaległości na koniec roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 uległa zwiększeniu o kwotę 466.045,45 zł.
5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 2.291.527,58 zł. W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził, że wykazane zobowiązania niewymagalne wraz z wydatkami wykonanymi przekraczają plan łącznie o kwotę 1.459.653,52 zł. Przekroczenia te dotyczą wydatków z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń.

W sprawozdaniu (str. 144) Wójt zamieścił następującą informację: „Na dzień 31 grudnia 2023 r. gmina nie posiadała zobowiązań wymagalnych, a zobowiązania niewymagalne wyniosły 2.291.527,58zł. Zobowiązania wynikają z faktur, które wpłynęły w styczniu 2024 r., a dotyczą miesiąca grudzień 2023 r., jak również innych kosztów naliczonych w miesiącu grudzień 2023 r., za które wydatek został poniesiony w miesiącu styczeń 2024 r.”.

Rada Gminy Wągrowiec w uchwale Nr LX/538/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Wągrowiec na 2023 rok:

- 1) upoważniła Wójta do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Wągrowiec do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działań gminy, a terminy zapłaty upływają w roku następnym (§ 7 pkt 3);
- 2) ustaliła sumę 10.000.000,00 zł, do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 14).

Natomiast w uchwale Nr LX/537/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wągrowiec lata 2023-2035 Rada Gminy Wągrowiec upoważniła Wójta (§ 3 ust. 1) do zaciągania zobowiązań:

- 1) związanych z realizacją przedsięwzięć,
 - 2) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których płatności wykraczają poza rok budżetowy, a także do przekazywania uprawnień do zaciągania tych zobowiązań kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy (§ 3 ust. 2).
6. Skład Orzekający zauważa, iż w nw. podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
700	70005	4590	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	3 000,00	1 920,00
700	70005	4600	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	6 000,00	4 048,98
853	85395	4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	409,00	409,00
855	85501	4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	5 000,00	2 406,85
855	85502	4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	2 500,00	745,89

W sprawozdaniu Wójt wskazał przyczyny poniesienia przedmiotowych wydatków.

7. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody [zł]			Wydatki [zł]		
Rozdział (§)	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	40 798,67	40 798,67	85153	26 000,00	9 865,00
75618 (§ 0480)	134 012,22	134 012,22	85154	280 842,20	188 332,35
85154 (§ 0940)	380,00	380,00	Razem	306 842,20	198 197,35
Razem	175 190,89	175 190,89			

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 /Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach/ zaplanowane zostały niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 131.651,31 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2023 kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi 108.644,85 zł. Uchwałą Nr LXXVI/672/2024 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Wągrowiec na 2024 rok wymienione środki zostały wprowadzone do budżetu roku 2024 w przychodach (§ 905) oraz przeznaczone na wydatki związane z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151, z późn. zm.).

8. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody w rozdz. 90002 – 4.889.869,32 zł (w tym § 0490 – 4.840.087,01 zł) oraz wydatki w rozdz. 90002 – 4.657.856,79 zł (w tym § 4300 – 4.509.449,75 zł). Zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 766.048,83 zł, natomiast zobowiązania niewymagalne 301.797,77 zł.

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 /Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach/ zaplanowane zostały środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich w kwocie 425.673,88 zł.

Zatem w 2023 roku pozostała niewykorzystana kwota dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 657.686,41 zł. Wymienione środki w kwocie 653.708,41 zł zostały wprowadzone do budżetu roku 2024 w przychodach (§ 905) oraz przeznaczone na cele określone w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., 399) uchwałą Nr LXXVI/672/2024 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Wągrowiec na 2024 rok.

W sprawozdaniu z wykonania budżetu ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2023 roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wraz z objaśnieniami, czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

IV. Przedłożona informacja o stanie mienia Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zawiera dane (w układzie działów klasyfikacji budżetowej oraz wg jednostek organizacyjnych Gminy),

o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2023 i planowane do uzyskania w roku 2024, a także planowane do realizacji w 2024 roku inwestycje. W dokumencie tym zawarto również informacje o posiadanych udziałach w spółkach i spółdzielni.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Małgorzata Bekała

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.